

Z P R Á V Y

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A UMĚNÍ
CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS
AND SCIENCES IN AMERICA, INC.

SVU

Ročník XVII

Červen 1975

Číslo 6.

PRÍPRAVY NA VIII. ZJAZD SVU POKRAČUJÚ

Jak už bolo oznámené v aprílových Správach, VIII. zjazd SVU bude poriadaný na Georgetown University vo Washingtone, D.C. od 12. do 15. augusta 1976. Na universite je rezervovaná miestnosť pre registráciu účastníkov, auditorium pre valnú hromadu, 5-6 miestností pre prednášky a semináre a ubytovanie pre 150 osob. Ubytovanie za jednu osobu je \$10.00, a izba pre dve osoby \$8.00 za osobu. Účastníci zjazdu, ktorí plánujú bývať v hotele, mali by si rezervovať miesta ihneď, pretože Washington čaká mnoho miliónov turistov v tomto čase. Taktiež je zaistená sála pre umeleckú výstavu: prosíme maliarov, sochárov a architektov, aby sa informovali u p. Antonína Švehlu /11723 Stonington Pl., Silver Spring, Md. 20902/. V kongresnej knižnici bude v tom čase výstava českých a slovenských kníh.

Spoločenské a kultúrne programy:

Vo štvrtok večer bude v US Kongrese koktail a buffet - takzvaný soznamovací večer, na ktorý budú pozvaní niektorí členovia Kongresu a tiež iní hostia. Detaily budú rozoslané všetkým členom SVU zároveň s registračnými prihláškami.

V piatok cez deň budú prednášky a večer hudobný program, na ktorom sa ešte pracuje.

V sobotu cez deň budú zase prednášky a semináre a večer banquet so slavnostným plesom v novom hotelu L'enfant Plaza. V nedeľu doobeda budú výborové schôdze a plánujú sa túry cez White House a prípadne niektoré velvyslanectva; odpoľudnia Cruise na Potomake.

Dúfame, že členovia SVU zariadia si svoje návštevy vo Washingtone v auguste 12-15. tak, aby mohli byť nielen na zjazde, ale zároveň zúčastniť sa rôznych osláv. Vláda plánuje 200 ročné výročie Ameriky oslavovať významnými výstavami, koncertami a divadlami, ktoré budú poriadané celé leto 1976.

Ďalšie podrobnosti budú oznámené v budúcich číslach Správ SVU.

SEKCE

Následující informace shromáždila žurnalistická sekce SVU:

Životní jubileum: Členka žurnalistické sekce, Míla Pachnerová-Skálová, oslavila ve státě Georgia významné životní jubileum. Sekce jí blahopřeje a vyslovuje naději, že bude ještě řadu dalších let pokračovat ve své pozoruhodné a záslužné žurnalistické činnosti.

*

60 let „Našince“: 10. října byl v Hallettsville v Texasu založen týdeník „Našinec“. Roku 1916 se přestěhoval do Tayloru a r. 1937 do Grangeru. Časopis nyní rediguje I.C. Parma a ředitelem je Josef Mareš. Roku 1939 se redakce tohoto časopisu přičinila o vydání historie moravských přistěhovalců v Texasu. Podle statistiky, čeština je dnes třetí nejrozšířenější řečí v Texasu.

*

Sborník „Hlasu domova“: Redakce časopisu „Hlas domova“, který vychází jako čtrnáctideník v australském městě Melbourne nepřetržitě již 25 let, vydala letos na jaře vkusně upravený jubilejní sborník. Ten na 72 stranách shrnuje charakteristické příspěvky minulých ročníků, doplněné červenobílými a barevnými ilustracemi. Zajímavé dílo představuje kus historie jednoho čtvrtletí Čechů a Slováků v zahraničí.

*

Dva význačné architektonické časopisy - Forum v Rakousku a Bauwelt v Německé Spolkové Republice - uveřejnily ukázky tvorby akad. arch. bratří Šlapetů, z nichž Lubomír po 3leté spolupráci s prof. Scharounem v západním Berlíně žije nadále v Olomouci, Čestmír po dvouletém hostování ve Stuttgartě a v Mnichově se do vlasti už nevrátil.

Čítujeme hlavní části hodnocení jejich děl z Bauwelt č. 35. ve volném překladu V.J. Behalové z Ústavu dějin umění při Vídeňské universitě:

Řídí redakční rada: 2067 Park Road, N.W., Washington, D.C., 20010.

Zpravy SVU (CSASA News) - Date of issue: June, 1975. Issued monthly except during July and August - Volume 17. No. 6 - Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. - Known office of publication: 2067 Park Road, N.W., Washington, D.C., 20010 Tel.: (202)387-8580 - Annual subscription price: non-members CSASA \$3.00; members CSASA: \$1.50 paid as part of dues - 2nd class postage paid at Washington



Zpětný pohled na uplynulá desetiletí dovoluje seznat těsnou tvůrčí sounaležitost architektů německých s cizozemskými. Studium na Vratislavské akademii umění, k jejímž nejvýznačnějším učitelům náleželi koncem dvacátých let Hans Scharoun a Adolf Rading, vtisklo svou pečeť tvorbě bratří Šlapetů. Jejich rodinné domy náležejí svojí originalitou k vrcholným projevům české architektury třicátých let. Tyto rodinné domy jsou významným přínosem české architektury mezi oběma světovými válkami. Vzhledem k Německu jsou i z mezinárodního hlediska pozoruhodné: v době, kdy moderní architektura byla po propuknutí nacizmu v Německu zakázána jakožto „zvrhlé umění“ - vznikají v sousedních českých zemích díla, vykazující bezprostřední vztah k organické architektuře Německa....

*

20 let „Našich hlasů“: Týdeník „Naše hlasy“, který vychází v Torontu, oslavil v květnu 20. výročí své existence. Zakladatel týdeníku Jirí Hlubuček odešel před několika lety na odpočinek a vydavatelství odevzdal M. Komínkovi, který pokračuje ve vydávání ve zmodernizované tiskárně.

*

Československé vysílání v Melbourne: Australská rozhlasová stanice ABC Access Radio v Melbourne vyhradila část svého programu pro vysílání v češtině a slovenčině. Je to vlastně první pravidelné vysílání v obou řečech v Austrálii. První program zahrnoval klasickou a lidovou hudbu, druhý se soustředil na lehčí žánry, a třetí byl věnován české a slovenské kultuře. Pořady jsou půlhodinové a vysílají se jednou týdně v měsíčních cyklech. První pořad se vysílal 15. května večer.

ČLENOVÉ SVU

Karel Hujer, někdejší profesor university státu Tennessee v Chattanooga, jehož oborem byly astronomie, fyzika a dějiny a filosofie vědy, vydal nedávno spisy o dějinách fyziky a o J. A. Komenském a jeho astronomických názorech; recenzoval také spis Hoimara von Ditfurtha „Děti vesmíru - příběh naší existence“ a měl řadu přednášek o otázkách koperníkovské a newtonovské fyziky, keplerovské astrofyziky, Kohoutkově kometě a dalších příbuzných námětech. Nejnověji prof. Hujer recenzoval Whitneyho spis „The Discovery of Galaxy“ a Michelsonův životopis A. A. Michelsona „The Master of Light“. List Chattanooga Times otiskl již 12 krát Hujerovy filosofické úvahy na první straně; posledně letos v dubnu pod titulkem „Remembering Yalta“.

D. Milič Čapek, bývalý řádný profesor Bostonské university, působil na téže universitě jako hostující profesor po dva semestry a jako hostující profesor přednášel v letošním jarním semestru též na filosofické fakultě Yaleovy university a napsal obsáhlý článek pro švýcarský filosofický časopis *Dialectica*, který vychází ve francouzštině.

Dr. Eduard Tábořský, profesor politických věd na Texasské státní universitě v Austinu, jehož oborem je komunistický vládní systém, sovětská zahraniční politika a mezinárodní právo, přispěl do odborných amerických časopisů *East Europe*, *Current History*, *Americana Annual* a j. delšími studiiemi o čs. politické problematice a o dílčích aspektech světové politiky komunismu ve světě. Dr. Tábořský pracuje také na knize „Edvard Beneš between East and West“.

George Gibián, profesor ruské literatury na Cornellově universitě a od 1. července t.r. řádný profesor katedry Goldwina Smitha na téže universitě - se zúčastnil příspěvkem o české soudobé literatuře fakultního semináře na Kolumbijské universitě; publikoval kromě článku o dvojníku Dostojevského a americké básniřce Sylvii Plathové také článek o A. Solženicynovi; a připravil nové ediční vydání Dostojevského „Zločinu a trestu“. Gibián, který napsal o ruské a sovětské literatuře již několik knih a na 60 článků, připravuje nyní edičně pro Cornell University Press sbírku článků o ruském modernismu.

Docent Ivan Pfaff, přední vědecký pracovník Památníku pro dějiny německých osvobozeneckých hnutí v západoněmeckém Rastattu, napsal několik politologických pojednání pro německé odborné časopisy a ročenky: námětem byly problémy čs. politické opozice v letech 1969-73, otázky postavení a method českého anti-fašismu mezi rokem 1933-44, jaltská konference z roku 1945 a čs. kulturní emigrace po roce 1968. Dr. Pfaff má funkci koreferenta na mezinárodním semináři dělnického hnutí, jenž se letos uskuteční v Linci.

Profesor Karel Holbík /Boston University/, uveřejnil následující štúdie z odboru ekonomie: *The Tasks and Problems of Marxism in Chile's Economy*, *Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft*, May 1973 /No.2, vol129/; *The American Economy at a Crossroads*, *Kieler Vortrag*, December 4, 1974, Institute for World Economics, Univ. of Kiel, West Germany; *Evaluation of the Trade Reform Act of 1974 by Selected US Private Organizations*, *Aussenwirtschaft /Switzerland/*, a iné.

Dr. Vera Laska, je vedúca oddelenia sociálnych vied na Regis College, Weston, Mass.; má úspešnú rubriku Bicentennial Column v troch tamojších novinách, kde píše o americkej histórii. Je tiež členkou Weston Bicentennial Committee a Massachusetts Bicentennial Commission Advisory Board. Dr. Laska bola poverená napísaním dvoch štúdií z doby americkej revolúcie; jednu na tému 'Massachusetts Ethnic Population' a druhú pod názvom 'Women of Massachusetts'. Okrem toho prof. Laska píše občas skripty pre rádio.

Draga Shillinglaw, roz. Bartíková, niekdajší profesorka angličtiny na pražské Jazykovej škole a pozdžji lektorka češtiny na Chicagskej univerzite pripravuje štúdiu o pobyte T.G. Masaryka na University of Chicago v roce 1902 s anglickým prekladom Masarykových prednášok.

Dr. Jaroslav Trnka, jemuž bylo v květnu 70 let, pokračuje v Paříži ve vydávání revue RECONTRES. Poslední číslo revue věnoval dlouholetým francouzským přátelům českého národa-prof. Sorbonny a členu francouzského Institutu-Victoru L. Tapiemu a gen. Julien Flipovi - a knížce o sobě a Pavlu Javorovi. Trnka také pracuje na „Pamětech: 1938-1945“; prožil tu dobu ve Francii a v Anglii.

Dr. Jan J. Tůma, technický poradce Boulderu v Kolorádu, dlouholetý profesor a děkan fakulty stavebního inženýrství na Oklahomské státní univerzitě a autor vysoce ceněné knihy „Engineering Mathematics Handbook“, vydal nedávno 370 stránkový jednosvazkový spis o technologické aplikaci matematiky pod názvem „Technology Mathematics Handbook“. Kniha vyšla v nakladatelství McGraw-Hill a prodává se za 15.95 dol.

Jaroslav Vaněk, profesor mezinárodních studií na Cornellově univerzitě ve státě New York, se počátkem června zúčastnil 2. mezinárodní konference o dělnických samosprávách, v jejímž rámci se na Cornell University uskutečnilo na 30 seminářů o různých aspektech dělnické kontroly pracovního a vlastního životního prostředí. Profesor Vaněk je na Cornellu ředitelem programu společenské účasti a dělnické samosprávy v podniku.

Dr. Karel Schwarzenberg, archivní pracovník pro české dějiny a dějiny vlastního rodu, se ve svém působišti v rakouském Murau stále ještě nezotavil z onemocnění z roku 1973: přesto však přispívá kulturně-historickými studiemi do různých časopisů a poslední jeho větší tištěná práce „Vor 300 Jahren“ vyšla jako separát Almanachu 1973.

Dr. J. P. Hodin, předseda britské odbočky Mezinárodního sdružení uměleckých kritiků, který se jako odborník pro moderní umění specializuje zvláště na expresionismus, vydal v nedávné době monografie o Barnardu Sternovi (Londýn), Hildě Goldschmidtové (Hamburg), Paulu Berger-Bergnerovi (Hamburg) a Kokoschkovi & Hellasovi (Vídeň). Dr. Hodin je také autorem životopisů „Edward Munch“ a „Oskar Kokoschka“ a vydal rovněž dílo o vztahu moderního myšlení a umění „Modern Art and the Modern Mind“. U příležitosti Hodinovy šedesátky vyšel soubor esejí, jež 12 významných uměleckých autorů otisklo ve FESTSCHRIFTU pod názvem „J. P. Hodin - European Critic“.

Thomas M. Messer, ředitel známého Guggenheimova muzea moderního umění v New Yorku, předseda Sdružení ředitelů uměleckých galerií, Mezinárodního výboru pro sbírky moderního umění a Mezinárodní muzejní rady, se stal místopředsedou Americké federace pro výtvarné umění a působí kromě toho v uměleckých odborech celé řady amerických a mezi-amerických kulturních organizací a institucí. Thomas Messer, někdejší profesor Harvardovy university, vydal munchovskou monografii a přispěl studii o Vasilu Kandinském, Paulu Kleeovi, Egonu Schieleovi a Juliusu Bissierovi do muzejních katalogů i do odborných amerických časopisů.

Dr. O. J. Pollak, zdravotní ředitel delawarské Technické koleje a hostující profesor Hahnemannovy koleje ve Filadelfii, pracuje na spise o sitosterolu kromě přípravy přednášek pro 10. mezinárodní gerontologický sjezd v Jeruzalémě i propozdější mezinárodní konferenci o artheroskleroze v ontarijském Londonu.

ZÁZNAMY

Karel Kryl vydal v Mnichově soukromým nákladem 350 číslovaných výtisků útlé sbírky lyrických veršů - Sedm básniček na zrcadlo - a sám svou milostnou lyriku graficky také velmi vhodně doplnil: dílko je doplňkem ke čtvrté gramofonové desce, kterou již natočil za svého několikaletého exilu v Německu, a Kryl na ní napevnil songy s duchovní tematikou.

U příležitosti nedožitých sedmdesátin herce a režiséra **Jana Snížka** napsal v pražském tisku vzpomínkový článek Snížkův někdejší kamarád, Dr. V. Müller, který shrnul Snížkovy zásluhy o české divadlo a připomněl i jeho new-yorskou divadelní činnost, na níž prý chová památky i Národní muzeum v Praze. „Patří sice mezi nebožtíky zámořské, ale žije stále doma“, napsal o Snížkovi Dr. Müller.

Jedno z posledních čísel 40 stránkového časopisu světové humanitní organizace Amnesty International přineslo anglický překlad řecké básně o **Janu Palachovi**; autorem básně Manifesto je I.P. Coutsocheras; do angličtiny ji přeložila Antigona Kefalová; tento z básněný výkřik zneuctěného lidství je součástí sbírky, již vydalo australské nakladatelství Alpha Books v Sidney; báseň o Janu Palachovi dostala zlatou medaili od Mezinárodního sdružení pro poezii.

Podle t.zv. Schweikerova dodatku k zákonu o americkém školství byl ve Spojených státech zahájen nový projekt studií etnických tradic - **Ethnic Heritage Studies** - který v rámci ministerstva školství, zdravotnictví a sociální péče řídí Federální úřad pro školství; loni žádalo asi tisíc žadatelů o dotace ve výši 83 mil. dolarů, avšak k dispozici bylo jen 2,3 mil. dolarů, takže 42 dotace dostaly jen ty organizace, státy a školy, jež splňovaly všechny stanovené podmínky; tedy jen žadatelé, kteří mohli prokázat, že jejich výuka kultury a historie je přímo spojena s etnickými skupinami; padesátitisícovou dotací z čs. žadatelů dostal Pedagogický výzkumný ústav v Austinu na studium kulturního přínosu Čechů a Slováků v historickém vývoji státu Texas, a Kirkwoodova městská vysokoškolská kolej v Cedar Rapids, aby vypracovala školní osnovy o všeobecných etnických a specificky českých kulturních tradicích ve státě Iowa.

Upozornění

Redakce Zpráv SVU obdržela pozvánku na celoexilový Kongres Komenského, (na zakončení 40. výročí objevení Konsultace), který se bude konat od 9. do 11. července 1976 v kongresním středisku Königstein u Frankfurtu/M., NSR, s tímto programem:

- pátek, 9. července - společná večeře; zahájení; proslov univ. prof. Dr.Dmytro Čiževského, objevitele Konsultace v r. 1935; televizní film o Komenském;
- sobota, 10. července - základní referáty a rozhovory v jednotlivých sekcích; pracovní jednání o „nápravě věcí lidských“ v našem exilu v duchu a intencích KONSULTACE; kulturní večer exilních umělců;
- neděle, 11. července - bohoslužby; ustavení Nejvyššího tribunálu čs. exilu podle tří tribunálů Komenského; ideová a programová resoluce; zakončení; společný oběd.

Kongres bude mít sekci politickou, teologickou (sociální) a vědeckou (kulturní). Po celou dobu Kongresu budou mít naši exilní umělci, nakladatelé a vydavatelé možnost výstavy svých děl, knih, časopisů, novin, atd.

ZPRÁVY SVU

ZÁZNAMY

Vladimír Valenta, někdejší čs. filmový scenarista a herec, známý v zahraničí v jedné z titulních rolí filmu Ostrře sledované vlaky, vydavatel edmontonského čtvrtletníku Telegram a dramaturg a producent kanadského státního filmu, National Film Board-Montreal, vytvořil také hlavní postavu ve filmu The Wolf-Pen Principle, o kterém nedávno pochvalně referoval časopis Cinema Canada v rámci recenzí o letošním festivalu Římexpo.

**Oznamte včas
změnu adresy**



**Č. S. A.
(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY
V AMERICE)**

*slavící letošního roku 121 let své
činnosti jako nejstarší bratrská a
sesterská podpůrná jednota v
U.S.A., nabízí vám jedno z nej-
lepších a nejspolehlivějších ži-
votních pojištění pro jednotlivce
i celé rodiny.*

**Č. S. A.
P.O. Box 249 Berwyn
Illinois 60402
Telephone 795-5800
Area Code 312**

SVU News
2067 Park Road, N.W.
Washington, D.C. 20010

Second class postage
paid at Washington, D.C.

Return postage guaranteed

